

ZSOLTÁROSKERT

IX. évfolyam. 3 szám.

HITÉPÍTŐ FOLYÓIRAT.

1942. március 31.

Szerkesztőség és kiadóhivatal, ahová a lap szellemi részét illető közlemények és a lap előfizetési díja küldendők:

Kolozsvár, Horthy út 53. Ref. Lelkészi Hivatal
Megjelenik minden hónapban.

Felelős szerkesztő és kiadó:

BIRÓ MÓZES

Társszerkesztő:

BIRÓ MÓZESNÉ

Előfizetés egy évre 2 Pengő. Egy szám 20 fill.

A Zsoltároskert folyóirat előfizetési díját 72.389 számú csekkalapon küldheti be manderki

A csekkalapon küldött pénz mentes a 10 fillér kézbesítési díj fizetése alól. Kérjük szépen a 72.389 számú csekkalapot kéni és használni a postán.

Történelmi cselekedet.

„Nemesak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Istennek szájából származik. (Máté ev. 4. r. 4. v.)

Mindannyian érezzük, hogy a Magyar Biblia Társulat létrehozása történelmi cselekedet! Örömmel köszöntjük ez alkalomból Dr. Kovács J. István budapesti ref. theol. tanár urat, mint aki a megalakuló Magyar Biblia Társulat élére állt férfias akarattal, Krisztusért égő szívvel! Az első szavára sok száz Krisztust szerető lélek sorakozott fel e fontos ügy mellé!

Az 1942. év márciusa olyan mozgalmas, nagy, szent eszmétől áthatott órákat ajándékozott a Magyar Biblia Társulatot szervező lelkeknek, mint amilyen csak az 1948. évi március lehetett! Akkor a nemzeti szabadság volt az a szent ügy, melynek szent tüzeit fel kellett gyújtani — és ma is az akkor élt nagy lelkek tüze melegít bennünket, hevíti szent lelkesedésre magyar nemzeti életünket!

Ma a Magyar Biblia Társulat megalakítása és munkába állítása által mindnyájunk lelki életéről és üdvösségének a szolgálatáról van szó! Mert egy olyan népre, melynek nincs bibliája, csak lelki sötétség és lelki rabság sanyarú sorsa várhat! A reformáció korában jól tudták ezt! Ezért a legnagyobb áldozattól sem riadtak vissza akkori őseink, hogy magyar népünket magyar bibliával lássák el. Ezt csak az tudja megérteni, aki nem csupán az ajkaival, de a szívéből éneklé az 50. dicséret szavait:

„Uram, a Te Igéd nekem a sötétben szövétnekem!...“

Mi, ma élő emberek szinte észre sem vettük, hogy a bibliánk címlapjára alul a Budapest szó alá az van odaíromtatva, hogy: „Kiadja a Brit és Külföldi Biblia Társulat“, és hogy ez annyit jelent, hogy a magyar embernek tulajdonképpen Londonban készítik a bibliáját idegen pénzen! És ha onnan egyszer nem küldenek többet akármilyen ok miatt akkor a magyar családok asztaláról hiányzani fog az Életkönyve!

Hát lehetséges ez?!

A bibliával tüzetesen foglalkozó emberek közül ezt eddig is jól látták bizonyára. És mégsem gondoltok eddig arra, hogy a Magyar Biblia Társulatot létre hozzák.

— Vajjon miért?

Igen egyszerű az oka: azért, mert a „Brit és Külföldi Biblia Társulat“ a bibliát önköltségi áron alul árusította. Nagyon olcsón azért, hogy lehetőleg minden szegény ember megszerezhesse és olvashassa. A Társulat minden évben hatalmas ráfizetésekkel dolgozott és mégsem bukott bele a biblia nyomtatásába! Hogyan lehetséges ez? Ugy, hogy az előállítás költségeinél mutatkozó hiányt mindig önkéntes adományok és gyülekezeti perselypénzek útján pótolni tudta!

Nem lehet elképzelnünk másképpen a Magyar Biblia Társulat munkáját sem! Ezért a Magyar Biblia Társulat arra kér Téged is, ki e sorokat olvasod, hogy állj be tagjai sorába! Vagyis vállalkozz arra, hogy minden évben küldj be a Magyar Biblia Társulat címére legalább akkora összegű adományt, mint amennyi egy legegyszerűbb teljes biblia mindenkori bolti ára!

Ha legalább ezer olyan magyar ember akadni fog, akinél ez nem „kegyes szándék“ marad csupán, hanem évről-évre legalább ily összegű adományát a Magyar Biblia Társulat címére (Budapest. IX. Ráday-u. 28.) hűségesen be is küldi, akkor a Magyar Biblia Társulat be fogja tölteni szent misszióját magyar nemzetünk életében!

Imádkozzunk, hogy ez így is legyen!

Bíró Mózes

EMLEKEZEM!...

Oh, találkoztam Teveled,
Mikor könnyes volt a szemem:
Emlékezem!...

Eltévesztettem utamat,
De Te megfogtad a kezem:
Emlékezem!...

Te visszaadtad hitemet, —
És fölemelted a fejem:
Emlékezem!...

Hontvári Szabó Lajos.

VASÁRNAP...

Mikor a mezőkön
Szent zsolozsmák szállnak:
Oh, az a vasárnap...

Amikor a tájon
Virágillat száll szét,
Szűz az égi tájék...

Mikor a szívedben
Isten ajka szólal
S megtisztul a sóhaj...

Mikor az életed
— Szent igába fogva —
Isten keze fogja...

Mikor letörülted
Könnycsók jó anyádnak:
Mikor szíved adtad

Sírva az árvának:
Az volt a vasárnap!...
Oh, az a vasárnap!...

Hontvári Szabó Lajos.

OROSZORSZÁGBAN.

— Emlékek a régi és az új Oroszországból.* —

(Harmadik közlemény.)

Hirdesd a foglyoknak a szabadulását.

Othhonról is örvendetes hírek jöttek. Megengedték, hogy ételt hozzanak be. Egy napon kenyerebben papírszeletkét találtam: „Vigasztalódj és örülj, fogságod zó lelket arra indított, hogy az Úrhoz térjenek. Sokat imádkozunk érted.”

Mint hogy látogatót is fogadhattunk, a leányom bemelegedett egyszer. Megengedték neki, hogy öt percig beszéljen velem egy rendőr jelenlétében. Nagy volt az örömöm, hogy egy hónapi fogság után egy szeretett arcot láthattam. A papot és a diakónust szabadon engedték, engem azonban egy éjjel ismét kihallgatásra rendeltek.

Az elnök nagyon gorombán fogadott s mert nem válaszoltam, rámkiáltott: „Nem tudja, hogy az élete a kezemben van?”

„Ezt mondta Pilátus is egykor Jézusnak és Ő ezt felelte neki: Nem volna hatalmad, ha nem odafeletről kaptad volna. Ugyanezt mondhatom én is Önnek. És ha Ön nem veti alá magát és életét a Mindenható Istennek, úgy fog járni Ön is, mint Heródes, akit a férgek emésztettek meg.” „Előbb rágiák meg magát a férgek, mint engem” — ordította. Azután kértem, hogy olvassák fel a vádiratot.

1. Martens igen veszélyes ember, akinek nagy és káros befolyása van a népre. 2. Különböző szervezetektől, sőt hatóságoktól igazolványokat sikerült szereznie, ezek felhasználásával tömegeket a kommu-

nizmus útjáról a vallásosságra vezet. 3. Mivel az oroszországi elvangéliumi mozgalmak prédikátora, szigorúan felelősségre vonandó és megbüntetendő.

Megkezdődött a kihallgatás s némi megszakítással nyolc óra hosszat tartott. A régi kérdések hangzottak el újból és végül az elnök megkérdezte: „Tovább folytatja propaganda és prédikatori tevékenységét?” „Nem csak folytatom, hanem mert a fogságban megerősödtem, sok bátorságot és örömet nyertem, kétszeres, sőt minden erőmmel fogok küzdeni Jézusért, érte élni és meghallni is kész vagyok. Engedje meg, hogy két-három napra elhagyjam a börtönt és néhány összejövetelen hirdessem az Igét a városban. Kérem, jöjjön el, hallgassa meg és győződjön meg prédikációm tartalmáról. Hiszem, hogy ha Ön egyszer, kétszer ott lesz és hallja majd az evangéliumot, odaborul majd a világmindenség hatalmas Urának lábaihoz és Őt imádja majd. A Krisztus megmentő hatalmáról szóló evangélium az örök élet reményességét és örömét ajándékozza; a szegényt gazdaggá, a gonoszt jóvá teszi. Engedje meg ezt nekem!”

Ilyen értelemben beszéltem tovább félelem nélkül, míg végül így kiáltott: „Ez indok az elítélésére! Szemtelenségének és fanatizmusának hamarosan véget vetünk. Már az ilyen embereket, mint Ön, ártalmatlanná tesszük nehogy másokat megzavarjanak és megmetyeljezzenek. Nos, miért nem prédikál most odakünn, ugy-e nem tud most? Nem és nem is fog tudni soha. Majd elbánunk Önnel és nem fogja többé a vallást, ezt az ópiumot a nép között terjeszteni. Mindkét kezéhez vér tapad; az embereket kizsákmányolta; azért kellett a forradalom, hogy felszabaduljunk. Önt pedig egészen és végkép lefegyverezzük.”

Újabb tárgyalás.

Hallgattam. Másfél óráig kiáltozott, majd nyugodtan ezt mondtam neki:

„Pilátus és Heródes, Jézus gyilkosai mind a mai napig megmaradtak az emberek emlékezetében. Művét azonban nem tudták megsemmisíteni. Krisztus ma erősebben él az emberek között, mint földi életében. Milliók vallják ma az Ő nevét. Ehhez Pilátus és Heródes is hozzájárultak és bizony Ön sem tehet velem többet, mint amennyit Isten megenged. Ez az én fogságom azonban prédikál!”

Ismételten félbeszakítottak: „Bizonyítékaink vannak, hogy semmi következménye nincs annak, ha kivégezzük. Híveik egész sorát tettük el láb alól, elnémultak, senki sem tért meg.” „Uram, Ön nem tudja, mi megy végbe az emberi szívekben! Jól ismerem X-et, ártatlanul végezték ki!” „Micsoda? A kormány ártatlanokat végez ki? Ön a tanácsköztársaságot vádolja? Hiszen Ön ellenforradalmár!” „Nem, én csak meggyőződésemet nyilvánítottam. Én is kész vagyok, mint azok, Jézusért meghalni. Azok élnek és örökké élni fognak.” „Majd rendbeszedünk titeket, keresztyéneket, biztosítlak.” „Néző gyűlölete és bosszúvágya ezer meg ezer keresztyént végeztetett ki és dobott az oroszok elé. De ti nem vagytok Nézők. A kormány vallásszabadságot ad nekünk és én erre hivatkozom s ennek nevében mondom, hogy sohasem sikerül majd nektek a keresztyénséget legyőzni. Gazdaságot, becsületet, embereket elpusztíthatok, azonban Krisztus evangéliumát és Krisztus követőit nem.”

* Martens Kornél: „A kereszti alatt” c. most megjelent könyvéből. E könyv megszerzhető a Zsolotároskert szerkesztőségénél.

A másik három népbiztos erre bosszus lett és azt mondták az elnöknek:

„Hagyd abba, van elég anyagunk az arcátlan fickóval szemben. Csak a feltett kérdésekre válaszoljon és a jegyzőkönyvet írja alá. Lakat alá tesszük a jó madarat; várja meg a döntést, majd elég súlyos lesz az ránézve.“

Tovább kérdeztek: „Hogyan jött létre az ébredés?“

Boldogan mondtam el missziói utazásaim élményeit és mikor odajutottam, hogy a hatóság nagytermet adott, egyszerre felugrottak mind:

„Minek még több bizonyíték? A hatóságot is megbabonázta, sőt hálójába vonta, a rendőrség is rendelkezésére áll s ki tudja, hány katonát vezetett félre! Legközelebb ellenünk lép fel! Rövid idő alatt becsületes szovjetpolgárok ezreinek csavarta el a fejét és ezek elfordultak a szovjetkormánytól és hozzá csatlakoztak.“

„Nem,“ mondotta az elnök „még többet kell megállapítanunk.“ „Prédikál Ön most is?“ „Igen“ feleltem, „már mondtam, hogy az én fogságom prédikál. Hírt kaptam, hogy imádkoznak értem és Önökért, hogy az Úr lágyítsa meg szívüket és engedjenek engem szabadon. Udítóleg hatott rám az is, hogy fogságom révén olyanok tértek meg, akik egyébként nem tették volna.“ Ledobta magáról a kabátot, föl és alá szaladgált és nem tudta, mit mondjon. Bár a börtönben ültem, mégis ezek voltak a következmények.

„Nos, mi majd elbánunk Önnel.“ „Soha,“ feleltem. „Erre nem vagyok képesek. Engem az útból elvethettek, az életemet elvehetitek, de azt, amit prédikáltam, el nem vehetitek. Zárjátok be a 26 megtért lelket is! Meglátjátok majd ezek által emberek egész sora fog Krisztushoz térni és mennél többet zártok börtönbe annál több ember hisz majd a Mindenható Istenben. Semmit sem tehettek, teljesen tehetetlenül álltok Isten munkájával és azokkal szemben, akik Jézus Krisztusban örök életet és békét találtak.“

Valamennyire megenyhült. „Próbálja meg egyszer itt a tömlőcben az embereket elforgatni és megnyerni a maga számára!“ „Pedig előfordul“ — mondtam „és örülök, hogy cellánkban naponta áhitatot tarthatok, imádkozhatok és énekelhetek. Sőt egy kommunista is imádkozik már.“

Erre dühöngeni kezdett: „Ki az, ki az? Még ott is propagandát űz! Mondja meg a nevét!“ „Nem vagyok áruló. Beszéljen csak velem, majd megtudja!“

Majd a gyermekekről kezdett beszélni. „A gyermekeim az enyémeik és én istenfélelemben nevelem őket. Hálát adunk Istennek, a Teremtőnek, hogy nem kell nekik félmeztelenül az úton heverni, hálát adunk azért, hogy leányaink nem futkosnak az utcákon és nem élnek bűnös életet. Soha nem szününk meg őket inteni és tanítani.“

Az elnök ismét ingerült lett és igyekezett volna bebizonyítani, hogy az ő ideái helyesek. Majd engedelmet kértem, hogy kérdéseket intézhessenek hozzájuk. „Tessék.“ „Megelégedettek Önök?“ kérdeztem. „Tudnak nyugodtan aludni? Hogyan élnek otthonukban? Szeretném mind a négyüket megkérdezni, egyetértésben élnek a feleségükkel vagy civakodnak egymással? De becsületes feleletet várok! Gyermekeik mindig szófogadók? Úgy élnek, ahogy a program azt előírja vagy kénytelenek megnevelni őket? Tudják, hogy milyen nagy a prostitúció a városokban és falvakban? És hogy állunk a gyermekekkel? Er-

kölcstelen szülőktől származnak, terhelten jönnek a világra, az utcákon kóborolnak és minden rosszat megtanulnak. Mondja meg őszintén, ugyanezt látják a valódi keresztyének között? Meg tud nevezni egy hívő házat, ahol ez így van?“ „Igen, egy egész sor ilyet tudunk.“ „Nem,“ mondtam, „akiket felsorolna, azokat erkölcstelen életük miatt kizártuk a közösségből. Sok ember nem őszinte, ezek azután az istentelenek útjára lépnek és nincs lelkiismeretük. Ezért nincs befolyásuk a gyermekeik felett. A valóban hívő oroszok között ezt nem találja meg. Ha az államnak csupa ilyen emberei volnának, nem volna szükség rendőrségre és békesség volna az egész országban.“

Dühöngve felelt: „Ti raboljátok el a gyermekek szabadságát és béklyót raktok lelkiismeretükre. Törvényeink által végre felszabadítottuk őket. A gyermekeknek joguk van ahhoz, hogy maguk felett rendelkezzenek és nem engedjük, hogy a szülők rosszul bánjanak velük. Az állam segédkezet nyújt ehhez nekik.“

Még sokat beszélgettünk erről, míg a jegyzőkönyv elkészült. Nem akartam aláírni, de a kényszernek engedve aláírtam és következőket fűztem hozzá: „Ezek nem felelnek meg a valóságnak s csak azért irattak, hogy vádolhassanak. Csak azért írom alá, mert meg kell tennem.“ Ezt a jegyzőkönyvet az elnök eltépte és újat készíttetett. Ezt is eltépte és a harmadikat a sarokba dobta. Azután újra elzárattott. Társai azonban gondolkodóba estek és észrevettem, hogy pártomra álltak és megkedveltek. Még néhány napig maradtam csak a régi cellámban, azután rablók közé csuktak. Azért rosszabbították helyzetemet, hogy így megtörjenek.

A tolvajcellában.

Új cellatársaim nagyon nyersék voltak. A legtöbb lopás vagy hasonló véték miatt ült és mesteriségüket a börtön falai mögött is tovább folytatták. Semmi sem volt előttük szent, nem egyszer fogolytársuk élete sem. Borzasztó jeleneteket éltem át itt, melyek kitörölhetetlen nyomot hagytak bennem. Természetesen engem nem bántalmaztak, mert köszönetemmel és irántuk való érdeklődéssel itt is megnyertem őket. Sőt egyik nap „ismerős“ is került a cellába, akinek látszólag tekintélye volt a tolvajok között és szavának súlya volt, biztos és öntelt fellépésű. Amikor meghallotta a hangomat, hozzám jött, a viláosság felé fordított:

„Ön az? Hogy jutott ide?“ Szívélyesen megrázta a kezemet és amikor nem tudtam azonnal, hogy honnan ismerem, megkérdezett: „Ugye Ön az, aki engem szabadon engedett, amikor a kofferjait elloptuk?“ Most már emlékeztem reá. „Igen, én vagyok az.“

A nagy éhínség alatt sógorómmal együtt utaztam; egy nagy koffer volt velünk. R-ben, a pályaudvaron nagy tömeg volt. A rettenetes tolongásban, az ember-tömeg közepén, a rendőr jelenlétében megtámadott bennünket egy tolvajbanda. Kirántották kezünkől a csomagokat és elmentek. Egyik tolvajnak utána futottam. Eltűnt az egyik vággon mögött, utánakúsztam és gallérjánál olyan erősen megragadtam, hogy nem tudott szabadulni. Kérlelni kezdett: „Engedjen el, még jó szolgálatot teszek Önnek. Ha pedig nem enged el, abból sem lesz haszna, mert a csomagokat nem kapja meg többé.“

Nos, most a börtönben előttem állt a rabló és ezt mondta: „Igy most leróhatom hálámat. Ha egy másik börtönbe jut, gondom lesz rá, hogy a foglyok ott se árthassanak Önnek.“ És ellágyulva kért tőlem bocsánatot. Igéretét meg is tartotta, ameddig csak élt, mert a foglyok titkos összeköttetésben állottak egymással és híreket közöltek társaikkal. Hogy hogyan csinálták, nem tudom, de mindig sikerült nekik. A találkozás ezzel a tolvajjal nem volt hiábavaló.

A cellában volt még egy pap és az ortodox egyházon belül nagyon elterjedt titkos szektának egy követője. Ezeket bosszantotta az, hogy a foglyokkal társalgok. Különösen az apát, aki egy híres orosz kolostornak volt az előljárója, lett ellenséggé és igyekezett a tolvajokat ellenem felbujtatni. De amit az ember vet, azt aratja is. Ez történt a szerzetessel is. Amit nekem kívánt az őt érte.

Hívó testvérek élelmiszereket hoztak nekem a városból; kaptam egy újtestamentumot is. Ebből olvastam a foglyoknak minden este egy részt és megmagyaráztam nekik. A szerzetes azonban ellene beszélt és ez nagyon bosszantotta az én barátaimat, a tolvajokat. Egyik este mindenféle titkos előkészületeket vettem észre. Később lefeküdtem és elaludtam. Hirtelen különös lármára és zajra ébredtem fel. Az egyik fogoly örülneket tetette magát, dühöngött és kiabált, köpködött, a fekvőhelyekhez ment és a foglyokat lehúzta onnan. Társait is lehúzta, nehogy valaki azt gondolja, hogy csak tetteti magát dühöngőnek. Végül odament a paphoz és társához és elcipelte őket is deszkaágyukról. Ordító hangon megparancsolta nekik, hogy vetközzenek le. A többi tolvaj segített nekik. Majd rájuk kiáltott: „Elloptad a nadrágomat, elloptad az ingemet, ide vele!“ A többiek is résztvettek a kegyetlen játékban és nagyon durvák voltak. Aki vonakodott a parancsot teljesíteni, azt borzasztóan megverték. A dühöngő azután megparancsolta a papoknak, hogy énekeljenek és ha nem tették úgy a-hogy ő akarta, akkor öklével felütötte az állukat, hogy a nyelvüket véresre harapták. „Isten irgalmazz“ — hangzott siralmasan.

Azután mindegyiknek keresztet vetni, mindenkiért imádkozni, majd ugrálni és táncolni kellett. Sajnáltam a szegény papokat, de nem mozdulhattam. Azután úgy kellett tenniük, mint mikor gyermeket temetnek, keresztelnek, bűnököt bocsátanak és gyónást elfogadnak és ha nem csinálták jól, ismételni kellett a ceremóniát.

Egy napon behozták cellánkba a G. P. U. irodából azt a kommunistát, aki kihallgatásomon mindig jelen volt az elnök megbízásából és kis idő múlva jött a másik is. Amikor megkérdeztem, hogy mit jelentsen ez, elmondták nekem. „Minden lehető elkövettünk, hogy Önt kiszabadítsuk és a bizottságban szót emelünk az érdekében. Ezáltal gyanuba keveredtünk és elzártak minket is.“ Így most négy kommunista ült a cellánkban, de csak néhány óráig maradhattak, mert veszélyes volt számukra. A tolvajok nem kímélték ellenségeiket. Egy borzasztó bizonyítékát át kellett élnem ennek egyik nap.

A mi helyiségünkben ült éppen egy kozák, aki az X. kerület egyik falujának előljárója volt, amikor a kozákok hozzátartozóinak jelentékeny részét kivégezték. Ugyanebből a faluból egy másik kozákot is hoztak be és ez felismerte őt, hogy ő árulta be a falu-

lakosságát. Halkan elmondta ezt nekem s a tolvajoknak is. Este az egyik fogoly odament a kommunista-hoz és rákiáltott: „Miért árultál be?“ Ez csodálkozva nézett rá és így védekezett: „Nem is ismerlek téged.“ „Micsoda — mondta a tolvaj — te nem ismeresz engem?“ És a második is odament és ez is mondta: „Te beárultál engem“ és a harmadik is: „Te miattad lőtték le rokonaimat.“ Így eszeltek ki különböző dolgokat, amivel őt vádolják. A falubelije buzgón résztvett ebben és nagyon haragos lett. Majd ütest mértek rá, védekezni akart, de hiába.

Fekvőhelyem az udvari ablak mellett volt. Az udvart magas fal vette körül. Társaim itt a börtönben lassan mindnyájan ismertek már, mert csaknem mindegyik cellában ültem már. Egy este halkan kopogtak az ablakon: „Elvtárs, van valami levele, amit továbbítsak?“ A sötétben árnyékot láttam. Egy vöröskatonára állt a rács előtt. Nem tudtam, újabb törbeejtés akar ez lenni? Habozva vettem el tőle a ceruzát és papírost, írtam néhány sort és átadtam neki. S ime választ hozott. Most már gyakran írtam innen levelet és beigazolódt, hogy meg is érkeztek a levelek, sőt választ is kaptam általa. Nagy öröm volt ez, mert így hozzátartozóimról és hívó testvéreimről híreket kaptam.

Úridivat cikkek nagy választékban!

Férfi fehérneműt méret után,
hozott anyagból is készítünk.

Tekintse meg olcsó árainkat!

Végh Sándor „SZOLID“
úridivat üzlete

Kolozsvár, Mátyás király-tér 1 sz.

Mindig jó árut kap

az

ERZSÉBET-illatszertárban

Kolozsvár, Mátyás Király-tér 29. sz.

